

Afdækning / skabelontryk

“Cyklus”
Detalje
120 x 130 cm

Afdækning med
afmaskningsgummi

Afdækning / skabelontryk

Princippet i afdækning eller skabelontryk er i al sin enkelhed at skære en form ud af papir eller plast.

Formen lægges på lærredet, og farven duppes på.

Motivet kommer til at fremstå som stilistiske silhuetter i billedfladen.

Teknikken kan anvendes til enkeltstående motiver, men den er også velegnet til at skabe forløb med geometriske former over større flader i billedet.

Malingen kan duppes på med natursvamp eller dekorationspensel, og den kan rulles på med skumgummi-rulle.

Skabeloner kan købes i hobby-forretninger, men det er både let og morsomt at lave dem selv.

Det giver et mere personligt udtryk, og du har mulighed for at vælge nøjagtig de motiver, du har brug for til et bestemt billede.

Jeg viser fem forskellige metoder til afdækning. Efterhånden som du afprøver dem, vil du finde ud af, hvilke metoder der passer godt til dig, og du vil se, at nogle er mere velegnede til bestemte ting end andre.

Alle metoderne er meget enkle og hurtige at arbejde med. Man dækker af og påfører malingen, og så er motivet der.

Forarbejdet med at tegne og skære skabeloner er straks mere tidskrævende. Fordelen er, at når du først har skåret en skabelon, kan du gemme den og bruge den mange gange.

Materialer set fra venstre:

Remount Spray - en flytbar lim.

Afmaskningsgummi

Bagerst ses:

Afmaskningsfilm

Skabelonplast

Skabelon til bogstaver

En maskinel udstandset skabelon.

Forrest ses:

En natursvamp, en skalpel,

en tusch til plast, en skæreplade og

malertape i to bredder

“Kronhjort”

37 x 40 cm

Akrylmaling
Strukturgranu-
lat

Her er både kvadraterne i baggrunden og kronhjorten lavet vedhjælp af afmaskningsfilm.

Først blev baggrunden dækket af kvadrater, der er klippet ud af filmen og lagt på over hele billedet. Den blå farve er rullet på med skumgummirulle.

Kronhjortens form er skåret med skalpel i filmen, og malingen er duppet på med en natursvamp i en dybere blå farve.

Afdækning med tape

En af de letteste metoder til afdækning er nok at arbejde med ganske almindeligt malertape.

Den har den begrænsning, at den er bedst til lige og let buede linjer, men ved at kombinere tapen på forskellige måder, kan den bruges til at skabe geometriske forløb i billedfladen.

Eksemplet til højre viser, hvordan tapen er brugt til at danne et rudenet.

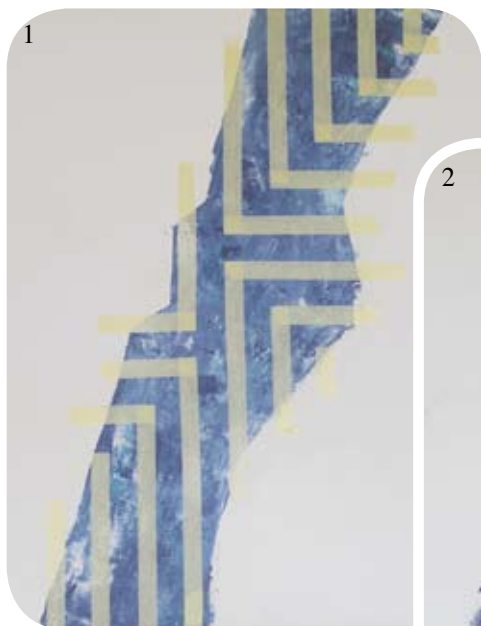
Først er tapen lagt over hele fladen med mellemrum i den ene retning, hvorefter malingen er duppet på.

Efter at dette lag er tørt, er processen gentaget med tapen lagt på i den anden retning.

Flossede og skarpe kanter med tape

Tapen giver mulighed for at arbejde med overgangene fra det afdækkede til malebunden, så udtrykket kan enten blive blødt og uldent eller helt skarpt og hårdt.

1 Bunden er spartlet på lærredet i et spil af lyse blå farver. Efter det er tørt, er tapen lagt på i et retvinklet geometrisk mønster.

Kanterne er fæstnet godt ned i malebunden, men uanset hvor hårdt man presser, vil der altid være små ujævnheder, så malingen løber ind under tapen.

2 Her er næste lag maling Paynes Grey, der er spartlet hen over hele fladen, både tape og mellemrum. Farven er gjort meget transparent med Soft Gel Medium, så malebundens farvespil kan ses gennem den.

Når tapen fjernes, vil kanten mellem de to flader være lidt ujævn og give et blødt udtryk trods de rette, kantede linjer.

3 Det blå parti skal afgrænses med en skarp kant til resten af billedet. Igen dækkes der af med tape, men nu tætnes kanten ved at stryge den mørke Paynes Grey hen over den.

4 Den mørke farve falder sammen med den blå baggrund og lukker af for, at anden maling kan trænge ind under tapen. Efter den er tør, kan man arbejde videre med det nye parti.

5 Den nye flade dækkes først af røde og gyldne farver. Derefter er der i dette tilfælde spartlet med Goldens krakeleringspasta. Tapen fjernes, mens pastaen stadig er våd.

6 Et nærbillede af de to typer overgange. Overgangen mellem de to blå farver er ujævn og ulden, mens overgangen til det lyse felt står fuldstændig skarpt.

Afmaskningsgummi

Afmaskningsgummi eller Art Masking Fluid er en flydende gummi-masse, der tørrer op som en dækkende hinde på lærredet.

Den er god, hvis du ønsker finere detaljer i din afdækning.

Det er let at få en spontan og flydende arbejdsgang, fordi du kan tage den direkte fra flasken og tegne løs med den. Som du kan se på fotoet til højre, har firmaet Schmincke lavet en beholder, som også kan bruges som tegneredskab.

Når du skal købe afmaskningsgummi, vil du lægge mærke til, at den fås i forskellige farver. Det har ingen betydning for brugen af den - produktet er det samme.

Arbejdsgangen er: 1. Læg gummien på lærredet på de områder, som du ønsker afdækket. Lad det tørre helt. 2. Læg maling på og lad det tørre. 3. Gummien nulres derefter af med fingrene, og motivet kommer til syne.

Der er én væsentlig begrænsning, når man arbejder med afmaskningsgummi.

Fordi det er et produkt til akvarelmaling - en tyndtflydende vandfarve, kan afmaskningsgummi let drukne og smelte ind i en Heavy Body akrylmaling.

Den akrylmaling, der skal dække gummien, skal enten være en flydende akrylmaling, eller det kan være en Heavy Body tilsat så meget Flow Improver, at den bliver så flydende som akvarelfarve.

Hvis du laserer flere tynde lag oven på hinanden, kan du hele tiden følge med i, hvor mange lag maling, afmaskningsgummien kan tåle uden at forsvinde.

TIPS:

Brug ikke dine malerpensler til afmaskningsgummi.

De er næsten umulige at rense igen, med mindre du bruger rensebenzin.

Brug i stedet en vatpind, en gummipensel, udtjente pensler som kun skal bruges til afmaskningsgummi. Helt fine linjer kan laves med en ridsefjer.

Motivet er dækket af en blå afmaskningsgummi, som tørrer op til en farveløs hinde.

Fladen er dækket af flere laserende farvelag.

For at den lyse farve kunne dække den mørkere grund, var det første lag en flydende titanhvid.

Skabelonplast

Skabelonplast er en blød, gennemsigtig plast, der købes på rulle i hobbyforretninger.

Motivet tegnes op med en tuschpen, der kan fæstne på plast. Derefter skæres eller klippes motivet ud.

Plasten er meget let at arbejde i, og disse skabeloner kan gemmes og bruges igen og igen.

Jeg skærer altid motivet ud med en skarp skalpel, så jeg får to forme ud af en arbejdsgang.

Som det ses ovenfor, kan jeg bruge selve formen plus formes omkreds og variere motivet mellem at fremstå som positiv eller negativ form.

Flytbar afmaskningsfilm

TIPS:

Disse skabeloner kan gemmes og genbruges ved at lade dem klæbe til et plastikchartek eller anden glat overflade.

Afmaskningsfilm er en selvklæbende folie, der ligger i to lag:

1. Selve filmen som er transparent plastfolie med flytbar lim.
2. Et beskyttende lag papir, som filmen klæber sig til.

Den kan anvendes på to måder:

1. Du kan tegne dit motiv op på papirsiden og skære / klippe det ud til en stencil.

Derefter deles folien. Papirarket bruges ikke, men plast-folien klæbes op på lærredet og bearbejdes med farve.

2. Du kan dele folien og klæbe det op på billedfladen.

Der tegnes på selve folien og skæres forsigtigt, mens den sidder på lærredet. Motivet løftes af, og man har nu sin stencil klar til malingen.

Denne metode er god til komplekse motiver med mange detaljer.

Fire menneskefigurer er tegnet på afmaskningsfilmens papirsider og skåret ud med skalpel, så jeg har selve formen plus den omgivende/negative form.

På detaljen til venstre har jeg først placeret de fire figurer på en rødlig baggrund og dækket hele partiet med hvidt.

Så er plastfolien løftet væk, så figurerne nu står i bund-farven med lyse omgivelser.

Efter at dette lag er helt tørt, er den omgivende form klæbet op på lærredet og fyldt ud med en mørkere rødbrun farve.

Derved dannes de mørkere menneskefigurer, som nu står som et nyt lag i billedet.

Ved denne metode skal du tage højde for, at motivet bliver spejlvendt på lærredet.

“Co-Eksistens”

30 x 30 cm

Akrylmaling

Fototransfer

Tryk

Afdækning med tape

Afdækning med afmasknings-

Remount Spray

Remount Spray er en lim, der blot klæber sit emne fast til underlaget, og dette kan så flyttes mange gange, uden at det kommer til at sidde for fast og uden at efterlade limrester på billedfladen.

Fremgangsmåden til at skære skabeloner er den samme, som bruges til både skabelonplast og afmaskningsfilm, nemlig at skære eller klippe sit motiv ud.

Remount Spray egner sig ikke til plastik, som fx skabelonplast, fordi limen ikke kan hæfte på den glatte overflade.

Til gengæld giver papir mulighed for at rive kanterne, hvilket giver et levende og mere stofligt udtryk.

Remount Spray har den fordel, at man kan lave sine stencils i kraftigt papir.

Jeg bruger som regel et papir med en tykkelse af 200 g pr. m². Det er let at rive, klippe og skære i, samtidig med at det er så stabilt, at skabelonerne kan bruges mange gange.

Ulempen ved at bruge Remount Spray er, at det er et ret dyrt produkt, og ikke mindst er det giftigt at indånde.

Man skal spraye sine emner udedørs eller i hvert fald sørge for en god udluftning.

Når du har skåret en skabelon, kan du bruge den på forskellige måder:

Fuglene ovenfor kan fyldes helt med farve, så de står som silhuetter i billedet.

Ovenfor til højre ligger fugle fra de samme skabeloner, men her er det kun konturen, der er trukket op med Poscapen (se afsnittet om Skrift).

Til højre ses endnu en fugleform. Motivet er både spejlvendt og varieret ved at bruge positiv- eller negativformen.

“Fra et perspektiv til et andet”

65 x 78 cm

Akrylmaling

Krakeleringspasta

Fototransfer (tekst)

Slagmetal

Afdækning med tape

Afdækning med skabelon

Afdækning som ornamentik i baggrunden

Afdækning er også en hurtig og let metode, hvis du ønsker geometriske forme som ornamentik i baggrunden.

Det er enkle enheder, der klippes eller skæres, så de kan danne et forløb i billedet.

Skabelonerne kan laves af afmaskningsfilm eller kraftigt papir med Remount Spray. De skal kunne fæstnes på lærredet, så du frit kan male hen over dem med svamp eller skumgummi-rulle.

I eksemplet øverst er brugt forme på 2 x 4 cm, som er klippet ud i afmaskningsfilm. De er arrangeret som mursten med mellemrum.

Selve murstensformen blev afdækket, og det er de mørke linjer mellem dem, der fik farve.

I det nederste eksempel er en harlekinform lagt på en gylden baggrund og rullet over med en transparent hvid.

“Rejsende mødes, sludrer lidt og fortsætter i sit eget spor”

65 x 70 cm

Akrylmaling

Collage

Fototransfer

Slagmetal

Afdækning med afmaskningsfilm

“Ancient Spirit”

65 x 78 cm

Akrylmaling

Fototransfer

Tryk

Afdækning med afmaskningsgummi

Afdækning med skabelonplast

Teori og teknik bliver din egen

Vi øver os, lærer det, kaster det væk igen,
og vores personlige fortælling bliver synlig.

Og spørgsmålenes karakter ændrer sig:
Hvem er du, og hvad er det, du vil?

Er det farver og teknik,
der skal føre dig ind i din intuitive virkelighed?

Har du noget på hjerte, der skal udtrykkes uden ord?

Har du en holdning? - Et spørgsmål? - En vision?

Og så opstår den uendelige udfordring:

Hvordan udtrykker jeg mig mest præcist?

Hvordan kan jeg formulere mit budskab til betragteren?

Hvilken fremgangsmåde passer til mig?

Og udfordringen fortsætter.

Til tider kører det hele på skinner.

Til tider må man stædigt kæmpe sig videre,
lave om, fortsætte og overraskes.

Ligeegyldigt og kedeligt bliver det aldrig.

